

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 51166/10
Josip HABULINEC i Anita FILIPOVIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 4. lipnja 2013. godine u vijeću koje čine:

gđa Isabelle Berro-Lefèvre, *predsjednica*,

gđa Elisabeth Steiner,

g. Khanlar Hajiyev,

g. Linos-Alexandre Sicilianos,

g. Erik Møse,

gđa Ksenija Turković,

g. Dmitry Dedov, *suci*,

i g. Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 9. kolovoza 2010. godine,

uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena država i odgovor na očitovanje kojeg su dostavili podnositelji, nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelji, g. Josip Habulinec i gđa Anita Filipović hrvatski su državljani rođeni 1968. odnosno 1972. godine i žive u Krapinskim Toplicama. Pred Sudom ih je zastupala gđa I. Bojić, odvjetnica iz Zagreba.

2. Hrvatsku vladu ("Vlada") zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

4. Podnositelji žive u izvanbračnoj zajednici i imaju dvoje zajedničke djece, rođene 2007. i 2008. godine.

5. Dana 26. siječnja 2010. godine druga podnositeljica rodila je dijete A. koje je dan kasnije umrlo u Općoj bolnici u Zaboku.

6. Dana 28. siječnja 2010. godine rođenje djeteta A. upisano je u Matičnom uredu Zabok, a druga podnositeljica upisana je kao majka djeteta A. Podaci o djetetovom ocu nisu upisani.

7. U ožujku 2010. godine prvi podnositelj otišao je u Matični ured Zabok i zatražio da ga se upiše kao oca djeteta A., no rečeno mu je da nije moguće priznati očinstvo umrlog djeteta.

8. Dana 2. srpnja 2010. godine podnositelji su se, sa svojom punomoćnicom, zajedno obratili Matičnom uredu Zabok, zatraživši upis očinstva prvog podnositelja.

9. Dana 9. srpnja 2010. godine punomoćnica podnositelja obaviještena je pismom kako upis očinstva prvog podnositelja nije moguć jer je dijete umrlo.

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

1. Ustav

(a) Mjerodavne odredbe

10. Mjerodavne odredbe Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/1990, 135/1997, 8/1998 (pročišćeni tekst), 113/2000, 124/2000 (pročišćeni tekst), 28/2001 i 41/2001 (pročišćeni tekst), 55/2001 (*corrigendum*) i 76/2010) glase kako slijedi:

Članak 14.

„Svatko u Republici Hrvatskoj ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama.

Svi su pred zakonom jednaki.“

Članak 35.

„Svatom se jamči štovanje i pravna zaštita njegova osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti...”

Članak 140.

„Međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom i objavljeni, a koji su na snazi, čine dio unutarnjega pravnog poretka Republike Hrvatske, a po pravnoj su snazi iznad zakona. Njihove se odredbe mogu mijenjati ili ukidati samo uz uvjete i na način koji su u njima utvrđeni, ili suglasno općim pravilima međunarodnog prava. ...”

(b) Sudska praksa Ustavnog suda

11. U svojim odlukama br. U-I-892/1994 od 14. studenog 1994. godine („Narodne novine“, br. 83/1994) i U-I-130/1995 od 20. veljače 1995. godine („Narodne novine“, br. 112/1995) Ustavni sud presudio je da sva prava zajamčena Konvencijom i njenim Protokolima treba smatrati i ustavnim pravima koja imaju jednaku snagu kao i odredbe Ustava.

2. Ustavni zakon o Ustavnom sudu

12. Članak 62. stavak 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu („Narodne novine“ br. 29/2002) glasi:

“1. Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo)...”

3. Zakon o sudovima

13. Mjerodavne odredbe Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 3/1994, 100/96, 131/97, 129/2000, 17/2004 i 141/2004), na snazi u bitno vrijeme, propisivale su kako slijedi:

Članak 5.

“1. Sudovi sude na osnovi Ustava i zakona.

2. Sudovi sude i na osnovi međunarodnih ugovora koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske. Sudovi primjenjuju i druge propise koji su donijeti sukladno Ustavu, međunarodnom ugovoru ili zakonu Republike Hrvatske...”

4. Zakon o općem upravnom postupku

14. Mjerodavne odredbe Zakona o upravnom postupku („Narodne novine“, br. 53/1991 od 8. listopada 1991.) su sljedeće:

Članak 218. stavak 1. propisuje da će u jednostavnim stvarima, u kojima nema potrebe provoditi poseban ispitni postupak, nadležno tijelo donijeti odluku i dostaviti je stranci u roku od mjesec dana nakon podnošenja zahtjeva. U svim ostalim, složenijim predmetima, nadležno tijelo donijet će odluku i dostaviti je stranci u roku od dva mjeseca.

Članak 218. stavak 2. propisuje da ako nadležno tijelo ne donese rješenje i ne dostavi ga stranci u propisanom roku, stranka ima pravo žalbe kao da je njezin zahtjev odbijen (žalba zbog šutnje administracije).

Članak 247. stavak 1. propisuje da se rješenje o žalbi mora donijeti i dostaviti stranci čim je to moguće, a najkasnije u roku od dva mjeseca, računajući od dana predaje žalbe.

Članak 246. stavak 1. propisuje da će drugostupanjsko tijelo zatražiti da mu prvostupanjsko tijelo priopći razloge zbog kojih rješenje nije doneseno u roku. Ako nađe da rješenje nije doneseno u roku zbog opravdanih razloga, ili zbog krivnje stranke, odredit će prvostupanjskom tijelu rok za donošenje rješenja, koji ne može biti duži od jednog mjeseca. Ako razlozi zbog kojih rješenje nije doneseno u roku nisu opravdani, drugostupanjsko će tijelo tražiti da mu prvostupanjsko tijelo pošalje spis predmeta.

Članak 246. stavak 2. propisuje da će drugostupanjsko tijelo, ako može riješiti stvar prema spisima predmeta, ono donijeti svoje rješenje, a ako ne može, samo će provesti postupak i svojim rješenjem riješiti stvar. Iznimno, ako drugostupanjsko tijelo nađe da će postupak brže i ekonomičnije provesti prvostupanjsko tijelo, naložit će da to učini i da mu prikupljene podatke dostavi u određenom roku, nakon čega će sam riješiti stvar. Takvo je rješenje konačno.

5. Zakon o upravnim sporovima

15. Mjerodavne odredbe Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, br. 53/1991, 9/92 i 77/92) glase kako slijedi:

Članak 26. stavak 1. propisuje da ako drugostupanjsko tijelo nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donijelo rješenje o žalbi stranke protiv odluke prvostupanjskog tijela, a ne donese ga ni u daljnjem roku od 7 dana nakon ponovljenog traženja, stranka može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom kao da joj je žalba odbijena.

Članak 26. stavak 2. propisuje da stranka može izravno pokrenuti postupak pred Upravnim sudom kad prvostupanjsko tijelo na njezin zahtjev nije donijelo rješenje protiv čijeg akta nema mjesta žalbi.

Članak 26. stavak 3. propisuje da ako prvostupanjsko tijelo protiv čijeg akta ima mjesta žalbi nije u roku od 60 dana donijelo nikakvo rješenje o zahtjevu, stranka ima pravo obratiti se svojim zahtjevom drugostupanjskom tijelu. Protiv rješenja drugostupanjskog tijela stranka može pokrenuti upravni spor, a može ga uz uvjete iz stavka 1. ovog članka pokrenuti i ako to tijelo ne donese rješenje.

Članak 42. stavak 5. propisuje da će Upravni sud, ako se tužba zbog šutnje administracije uvažava, odrediti u kojem će smislu tužena strana donijeti rješenje ili će presudom riješiti upravnu stvar (postupiti kao sud pune nadležnosti temeljem članka 64. stavka 2.).

Članak 64. stavak 1. propisuje da ako nadležno tijelo u izvršenju presude donesene na temelju članka 42. stavka 5. ovog zakona ne donese odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, svoju odluku, stranka može posebnim podneskom zatražiti da to učini. Ako nadležno tijelo ne donese akt ni za sedam dana od tog zahtjeva, stranka može ponovno podnijeti zahtjev Upravnom sudu.

Članak 64. stavak 2. propisuje da će u vezi s takvim zahtjevom Upravni sud zatražiti od nadležnog tijela obavijest o razlozima zbog kojih upravni akt nije donesen. Nadležno tijelo dužno je dati tu obavijest odmah, a najkasnije u roku od sedam dana. Ako to ne učini, ili ako dana obavijest, prema mišljenju suda, ne opravdava neizvršenje sudske presude, Upravni sud donijet će rješenje koje u svemu zamjenjuje akt nadležnog tijela.

6. Obiteljski zakon

16. Mjerodavne odredbe Obiteljskog zakona („Narodne novine“, br. 116/2003, 17/2004, 136/2004 i 107/2007), koji je stupio na snagu 22. srpnja 2003. godine, glase kako slijedi:

Članak 58. stavak 2.

„Majčinstvo i očinstvo ne može se priznati nakon djetetove smrti, osim ako to dijete ima potomstvo.“

7. Zakon o suzbijanju diskriminacije

17. Mjerodavni dio Zakona o suzbijanju diskriminacije („Narodne novine“, br. 85/2008) glasi kako slijedi:

Članak 1.

„(1) Ovim se Zakonom osigurava zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.“

(2) Diskriminacijom u smislu ovoga Zakona smatra se stavljanje u nepovoljniji položaj bilo koje osobe po osnovi iz stavka 1. ovoga članka, kao i osobe povezane s njom rodbinskim ili drugim vezama.“

Članak 8.

„Ovaj se Zakon primjenjuje na postupanje svih državnih tijela.....pravne osobe te na fizičke osobe...“

Članak 16.

„(1) Svatko tko smatra da mu je zbog diskriminacije povrijeđeno neko pravo može tražiti zaštitu toga prava u postupku u kojem se o tom pravu odlučuje kao o glavnom pitanju, a može tražiti i zaštitu u posebnom postupku propisanom u članku 17. ovoga Zakona.“

Članak 17.

„Osoba koja tvrdi da je žrtva diskriminacije po odredbama ovoga Zakona ovlaštena je podnijeti tužbu i tražiti:

1. da se utvrdi da je tuženik povrijedio tužiteljevo pravo na jednako postupanje, odnosno da radnja koju je poduzeo ili propustio može neposredno dovesti do povrede prava na jednako postupanje (tužba za utvrđenje diskriminacije),

2. da se zabrani poduzimanje radnji kojima se krši ili može prekršiti tužiteljevo pravo na jednako postupanje, odnosno da se izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njezine posljedice (tužba za zabranu ili otklanjanje diskriminacije),

3. da se naknadi imovinska i neimovinska šteta uzrokovana povredom prava zaštićenih ovim Zakonom (tužba za naknadu štete),

4. da se presuda kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje na trošak tuženika objavi u medijima...“

PRIGOVORI

18. Podnositelji prigovaraju temeljem članka 8. Konvencije da je nemoguće upisati kako je prvi podnositelj otac djeteta A., i temeljem članka 14. Konvencije da je protiv njih, kao roditelja izvanbračno rođenog djeteta, izvršena diskriminacija.

19. Prigovaraju temeljem članka 13. da nisu imali na raspolaganju pravno sredstvo za svoje prigovore iz Konvencije.

PRAVO**A. Prigovor temeljem članka 8. Konvencije, uzet samostalno i zajedno s člankom 14. Konvencije**

20. Podnositelji prigovaraju zbog nemogućnosti upisivanja prvog podnositelja kao oca djeteta A. budući da se ne može priznati očinstvo mrtvog djeteta. Također prigovaraju da je protiv njih izvršena diskriminacija

u usporedbi s roditeljima djece rođene u braku. Pozivaju se na članke 8. i 14. Konvencije koji glase kako slijedi:

Članak 8.

“1. Svatko ima pravo na poštovanje svog privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja.

2. Javna se vlast neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi spriječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala kao i radi zaštite prava i sloboda drugih.“

Članak 14.

„Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijed, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili druga okolnost.“

1. Tvrđnje stranaka

21. Vlada tvrdi da su podnositelji trebali iskoristiti pravna sredstva propisana Zakonom o općem upravnom postupku i Zakonom o upravnim sporovima, i to žalbu protiv negativnog odgovora Matičnog ureda Zabok i ustavnu tužbu Ustavnom sudu. Protiv odluke Upravnog suda mogli su podnijeti ustavnu tužbu. Ustavni sud ovlašten je u svakom pojedinom predmetu ocijeniti je li neka primijenjena zakonska odredba u skladu s ustavnim pravima dotične osobe. Time što nisu iskoristili ta pravna sredstva podnositelji nisu poštovali načelo supsidijarnosti.

22. Glede prigovora temeljem članka 14. podnositelji su mogli podnijeti tužbu temeljem Zakona o zabrani diskriminacije, kojom su mogli zatražiti utvrđenje svake moguće diskriminacije, kako je to navedeno u tom zakonu te zatražiti da se naloži prestanak diskriminacije i njenih posljedica, kao i naknadu.

23. Podnositelji u svom odgovoru tvrde da nisu imali pravno sredstvo koje bi iskoristili jer Matični ured Zabok nije donio formalnu odluku o njihovom zahtjevu nego im je samo odgovorio pismom.

24. Nadalje tvrde kako nadležno nacionalno tijelo nije moglo dozvoliti prvom podnositelju da se upiše kao otac djeteta A. u matične knjige jer bi to bilo suprotno zakonskoj odredbi, i to članku 58. stavku 2. Obiteljskog zakona. Time bi to tijelo povrijedio "načelo zakonitosti" koje se nalazi u podlozi cijelog pravnog sustava u Hrvatskoj.

25. Glede pravnih sredstava iz Zakona o zabrani diskriminacije, podnositelji tvrde kako je nejasno protiv koga su trebali iskoristiti ta pravna sredstva. Nadalje, bilo bi nemoguće zatražiti od nacionalnih sudova da nalože Matičnom uredu Zabok upis da je podnositelj otac djeteta A. jer bi to bilo protivno navedenoj odredbi Obiteljskog zakona.

2. Ocjena Suda

26. Sud naglašava kako je načelo supsidijarnosti jedno od temeljnih načela na kojima se osniva sustav Konvencije. To znači da je sustav zaštite temeljnih ljudskih prava uspostavljen Konvencijom supsidijaran nacionalnim sustavima koji čuvaju ljudska prava. Konvencija državama članicama ne određuje niti jedan unaprijed zadani način na koji bi u svojem unutarnjem pravu trebale osigurati djelotvornu provedbu Konvencije. Izbor najprikladnijeg sredstva da se to postigne u načelu je na domaćim vlastima, koje su u stalnom kontaktu s djelatnim vlastima svojih zemalja i u boljem su položaju za ocjenu mogućnosti i resursa koje im daju njihovi domaći pravni sustavi (vidi predmete *Swedish Engine Drivers' Union protiv Švedske*, 6. veljače 1976., stavak 50., Serija A br. 20.; *Chapman protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [VV], br. 27238/95, stavak 91., ECHR 2001-I i *Sisojeva i ostali protiv Latvije* [VV], br. 60654/00, stavak 90., ECHR 2007-II).

27. Prema članku 35. stavku 1. Konvencije Sud može rješavati neku stvar tek nakon što su iscrpljena sva domaća pravna sredstva. Svrha članka 35. je dati svim državama ugovornicama priliku za sprečavanje ili ispravljanje povreda prije nego što navodi o povredama budu dostavljeni Sudu (vidi, na primjer, presude u predmetima *Hentrich protiv Francuske*, od 22. rujna 1994., stavak 33., Serija A, br. 296-A i *Remli protiv Francuske* od 23. travnja 1996., stavak 33., Izvješća 1996-II). Stoga prigovor podnesen Sudu prvo treba biti podnesen, barem u biti, odgovarajućim nacionalnim sudovima, u skladu s formalnim zahtjevima domaćeg prava i u propisanim rokovima. Drukčije stajalište ne bi bilo spojivo sa supsidijarnim značajem sustava Konvencije (vidi predmet *Gavril Yosifov protiv Bugarske*, br. 74012/01, stavak 42., 6. studenog 2008.). Pored toga, obveza iscrpljenja domaćih pravnih sredstava zahtijeva samo da podnositelj redovno upotrijebi pravna sredstva koja su djelotvorna, dostatna i na raspolaganju u odnosu na njegove pritužbe na temelju Konvencije (vidi predmete *Balogh protiv Mađarske*, br. 47940/99, stavak 30., 20. srpnja 2004. i *John Sammut i Visa Investments Limited protiv Malte* (odl.), br. 27023/03, 28. lipnja 2005.).

28. U ovom predmetu nije sporno da su podnositelji Matičnom uredu Zabok predali pisani zahtjev za upis očinstva prvog podnositelja. Na njihov zahtjev nije odgovoreno nikakvom formalnom odlukom. Međutim, podnositelji su mogli uložiti žalbu zbog šutnje administracije Ministarstvu uprave (vidi, *mutatis mutandis*, *Štajcar protiv Hrvatske* (odl.), br. 46279/99, 20. siječnja 2000. i *Rauš-Radovanović protiv Hrvatske* (odl.), br. 43603/05, 2. listopada 2008.). U slučaju da Ministarstvo ne bi ništa odgovorilo, mogli su podnijeti tužbu zbog šutnje administracije Upravnom sudu. U slučaju da su upravna tijela izdala negativan pisani odgovor na zahtjev prvog podnositelja, mogli su podnijeti redovnu žalbu, nakon toga i tužbu Upravnom sudu te ustavnu tužbu.

29. Glede dvojbi podnositelja o izgledima za uspjeh bilo kojeg od ovih navedenih pravnih sredstava (vidi stavke 24. i 25. ove presude), Sud je već

prihvatio da samo postojanje dvojbi glede djelotvornosti domaćeg pravnog sredstva ne rješava automatski podnositelja obveze iscrpljivanja tog sredstva (vidi, *inter alia*, *Back protiv Finske* (odl.), br. 23773/94, 9. travnja 1996. i *Tamm protiv Estonije* (odl.), br. 15301/04, 2. rujna 2008.).

30. Sud bilježi kako je Konvencija sastavni dio hrvatskog pravnog sustava, u kojem ima prednost pred svakom suprotnom zakonskom odredbom (članak 140. Ustava, vidi stavak 10. ove odluke) te je izravno primjenjiva (članak 5. Zakona o sudovima). S tim u vezi Sud bilježi kako je njegova sudska praksa sastavni dio sustava Konvencije. Sud je već rješavao situaciju sličnu ovoj u predmetu *Znamenskaya protiv Rusije* (br. 77785/01, 2. lipnja 2005.). Središnje pitanje u tom predmetu bila je nemogućnost podnositeljice da dobije priznanje da je g. G. biološki otac njenog mrtvog djeteta. Sud je utvrdio povredu članka 8. Konvencije u tom pogledu. Presuda u predmetu *Znamenskaya* donesena je prije nego što je nastala situacija kojoj prigovaraju podnositelji u ovom predmetu. Stoga su podnositelji, pozivom na utvrđenja Suda u tom predmetu, mogli tvrditi pred nacionalnim vlastima da je njihovom predmetu, u danim okolnostima, povrijeđeno njihovo pravo na poštovanje njihovog privatnog i obiteljskog života, protivno članku 8. Konvencije. Mogli su i iznijeti svoje tvrdnje glede članka 14. Konvencije jer hrvatski Ustav jamči i pravo da se ne bude diskriminiran. Tada bi nacionalne vlasti, uključujući i Ustavni sud, imale priliku odgovoriti na te tvrdnje. Ustavni sud već je presudio da se prava zajamčena Konvencijom i njenim Protokolima imaju smatrati ustavnim pravima s pravnom snagom jednakom odredbama Ustava (vidi stavak 11. ove presude), te je tako priznao svoju nadležnost za ispitivanje navodnih povreda Konvencije. S obzirom na to, tvrdnja podnositelja da nisu imali izgleda za uspjeh zbog zakonske odredbe koja sprečava upis da je prvi podnositelj otac djeteta A. ima manje značenje, jer u hrvatskom pravnom sustavu Konvencija ima prvenstvo pred domaćim zakonima (vidi stavak 10. ove presude).

31. S obzirom na takvu pozadinu, Sud zaključuje kako su podnositelji trebali, u skladu s načelom supsidijarnosti, prije podnošenja svog zahtjeva Sudu, izložiti svoje tvrdnje pred nacionalnim vlastima i tako im dati priliku za ispravljanje njihove situacije, osobito pred Ustavnim sudom kao najvišim sudom u Hrvatskoj (vidi *Šimunovski protiv Hrvatske* (odl.), br. 42550/08, 21. lipnja 2011.).

32. Slijedi da ovaj dio zahtjeva treba odbiti temeljem članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije, zbog neiscrpljenja domaćih pravnih sredstava.

B. Prigovori na temelju članka 13. Konvencije

33. Podnositelji također prigovaraju da nisu imali nikakvo pravno sredstvo na raspolaganju za svoje prigovore na temelju Konvencije. Pozvali su se na članak 13. Konvencije koji glasi kako slijedi:

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom, čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“

34. Vlada tvrdi da su podnositelji imali na raspolaganju naprijed navedena djelotvorna pravna sredstva, koja nisu iskoristili.

35. Podnositelji odgovaraju da se pravna sredstva na koja se poziva Vlada ne mogu smatrati djelotvornima u njihovoj situaciji.

36. Sud je naprijed utvrdio da su podnositelji imali na raspolaganju nekoliko pravnih sredstava, uključujući i ustavnu tužbu.

37. Slijedi da je ovaj dio zahtjeva očigledno neosnovan i da ga treba odbiti na temelju članka 35., stavaka 3. i 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

Utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

g. Søren Nielsen
tajnik

gđa Isabelle Berro-Lefèvre
predsjednica